

Debreceni Ítéltábla mint harmadfokú bíróság
Bhar.I.20/2026/9.

A Debreceni Ítéltábla Debrecenben, a 2026. április 14. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A testi sértés büntettének kísérlete miatt Terhelt1 ellen indított büntetőügyben a Debreceni Törvényszék mint másodfokú bíróság 2025. október 28. napján meghozott 11.Bf.163/2025/7. számú ítéletét helybenhagyja azzal, hogy a testi sértés büntette kísérletének törvényhelye pontosan: Btk. 164. § (1) bekezdés, (3) bekezdés, (6) bekezdés c) pont 1. és 2. fordulat.

Az elsőfokú ítélet egyebekben helybenhagyására utalást mellőzi.

A vádlott tényleges tartózkodási helye: bv. intézet neve.

A harmadfokú bíróság határozata ellen fellebbezésnek már nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A Debreceni Járásbíróság a 2025. január 30. napján kihirdetett 12.B.604/2023/37. számú ítéletével Terhelt1 vádlottat az ellene testi sértés büntettének kísérlete [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.)164. § (1) bekezdés, (3) bekezdés, (6) bekezdés c) pont 1. fordulat] miatt emelt vád alól felmentette. Megállapította, hogy az eljárás során felmerült 263 842 Ft bűnügyi költséget az állam viseli.

[2] Az elsőfokú ítélet ellen a vádlott terhére az ügyészség jelentett be fellebbezést a felmentés miatt, a bűnösség megállapítása érdekében.

[3] A másodfokon eljáró Debreceni Törvényszék a 2025. október 28. napján tartott nyilvános ülésen meghozott 11.Bf.163/2025/7. számú határozatával az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a vádlottat bűnösnek mondta ki testi sértés büntettének kísérletében [Btk. 164. § (1), (3) és (6) bekezdés]. Ezért mint visszaesőt 2 év szabadságvesztésre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte, rögzítve, hogy a szabadságvesztés végrehajtási fokozata börtön és a feltételes szabadságra bocsáthatóság legkorábbi időpontja a büntetés háromnegyed

részének kitöltését követő nap. Egyéb részekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta. Megállapította, hogy az elsőfokú eljárás során felmerült 263 842 Ft bűnügyi költséget a vádlott köteles viselni, valamint kötelezte további 17 530 Ft, a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség megfizetésére. Feltüntette végül, hogy a vádlott fogvatartásának helye a bv. intézet neve1 Büntetés-végrehajtási Intézet.

[4] A másodfokú bíróság ítélete ellen a nyilvános ülésen a kihirdetését követően a vádlott és a védő jelentettek be fellebbezést elsődlegesen a bűnösség megállapítását sérelmezve felmentésért, másodlagosan a büntetés enyhítése érdekében (7. sorszámú másodfokú nyilvános ülés jegyzőkönyv 7. oldal utolsó két bekezdés. A védő a jogorvoslat írásbeli indokolásában – kitérve részletesen az egyes bizonyítékokra – a másodfokú döntést nem tartotta megalapozottnak. Az elsőfokú bíróság ugyanis helyes tényállást állapított meg, a másodfokú bíróság figyelmen kívül hagyva a bizonyítékok között felmerült számos érdemi ellentétet, tévesen állapított meg olyan eltérő tényállást, mely a vádlott bűnösségét alapozza meg. A vádlott általi elkövetés kétséges, ezért a terhelt felmentésére tett indítványt (8. sorszámú harmadfokú irat).

[5] Az ügyészség tudomásul vette a másodfokú ítéletet (7. számú másodfokú jegyzőkönyv 7. oldal 6. bekezdés és 8. számú törvényszéki irat).

[6] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a Bf.437/2025/2. számú észrevételében a védelmi fellebbezéseket nem tartva alaposnak a másodfokú bíróság ítéletének helybenhagyására tett indítványt.

[7] A harmadfokú bíróság a másodfellebbezéseket a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 620. § (1) bekezdés 1. fordulata alapján, utalva a Be. 621. § (2) bekezdésére is – az ügyészségi indítványnak is megfelelően, mivel a vádlott terhére fellebbezést nem jelentettek be – tanácsülésen bírálta el.

[8] A védelmi másodfellebbezések nem alaposak.

[9] Az ítéltáblának elsőként abban kellett állást foglalnia, hogy megnyílt-e a harmadfokú felülbírálat lehetősége vagy sem. A másodperorvoslat előterjesztésének és ezáltal a harmadfokú eljárás megnyílásának feltétele a Be. 615. § (1) bekezdése szerint az ellentétes döntés a bűnösség kérdésében, mely eljárásjogi helyzet egyértelműen adott a Be.615. § (2) bekezdés a) pontja értelmében, mert a másodfokú bíróság az elsőfokon felmentett vádlott bűnösségét állapította meg.

[10] A harmadfokú bíróság a Be. 618. § (1) bekezdés a) pont aa) és ab) alpont alapján felülbírálta a másodfokú bíróság ítéletének a fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntését, és azon rendelkezését, amelyet az elsőfokú bíróság ítéletének a sérelmezett ellentétes döntésével összefüggő felülbírálata eredményezett, valamint a b) pont értelmében az elsőfokú és másodfokú eljárást arra tekintet nélkül, hogy ki és milyen okból fellebbezett. Emellett a Be. 618. § (2) bekezdése alapján hivatalból revízió alá estek az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező rendelkezések.

[11] Az ítéltábla a felülbírálat során az elsőfokú és a másodfokú eljárásban nem észlelt olyan – a Be. 607. § (1) bekezdése, illetve a Be. 608. § (1) bekezdése szerinti – eljárási szabálysértést, amely az ügy érdemi elbírálását kizárja.

[12] Ami a ténybeli felülbírálatot illeti. A Be. 619. § (1) bekezdése szerint a harmadfokú bíróság a határozatát arra a tényállásra alapítja, amely alapján a másodfokú bíróság az ítéletét meghozta, kivéve, ha a másodfokú bíróság ítélete a fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntés tekintetében megalapozatlan. Ilyen kivétel azonban nem volt, a törvényszék ítélete (ítéleti tényállása) megalapozott.

[13] A védelmi másodfellebbezések irányára és indokaira is tekintettel elsősorban azt kellett vizsgálni, hogy az elsőfokú ítélet tényállása valóban megalapozatlan-e, ha igen, milyen mértékben és a ténybeli javítás a másodfokú bíróság által törvényes és teljeskörű volt-e. A válasz igen. A járásbíróság ítéletének tényállása ugyanis valóban részben, de központi elemeiben megalapozatlan volt. Ennek fő oka a Be. 592. § (2) bekezdés d) pontjában meghatározott helytelen ténybeli következtetés. A bizonyítékok alapos, többirányú, a logika törvényeinek és a büntető perrendnek megfelelő értékelésével ugyanis a vád szerinti tényállásra vonható okszerű ténybeli következtetés, miként azt a másodfokú bíróság kifogástalanul megállapította. Ez szükségképpen vezetett a bizonyítékok részben eltérő értékeléséhez, perrendszerűen alapot adva bűnösséget megalapozó tényállás ítéletbe foglalásához. A helytelen ténybeli következtetés szükségszerű velejárója volt a tényállás hiányossága és az részlegesen a mérlegelés körébe vont iratokkal ellentétes volta, de az eltérő döntést lehetővé tevő tényhiba a helytelen ténybeli következtetés, miként azt egyébként az elsőfokú ügyészség is helyesen felismerte.

[14] A helytelen ténybeli következtetés a közvetett bizonyításhoz kapcsolódik és fő jellemzője, hogy vagy a kiinduló, ún. alaptény hibás, vagy pedig a bíróság az egyébként helyesen megállapított kiinduló tényből a logika szabályai, elsősorban a szillogizmus ellenére, illetve a tudomány állásával és a természetes gondolkodással szemben további tényre tévesen von következtetést. Ennek megítélése nem könnyű feladat és több esetben problémát okoz annak eldöntése, hogy törvényes, a megalapozatlanságból fakadó eltérő bizonyíték-értékelésre kerül sor a másodfokú eljárásban, vagy pedig a fellebbezési bíróság tiltott módon „felülmérlegel”. A felülbírált ügyben a Debreceni Törvényszék kifogástalan ténybeli revíziót végzett, eljárása megfelel a törvénynek, a bírói gyakorlatnak és a jogtudomány jelenlegi állásának is.

[15] A másodfokú bíróság indokolási kötelezettségének nagy részletességgel eleget tett, de a védelem is részletekbe menő perorvoslati indokokat terjesztett elő, melyre szükséges az érdemi észrevétel, függetlenül a támadott határozat megalapozottságától.

[16] Az első alapvető kérdés, hogy mikor minősül az ítélet megalapozottnak, illetve mely okok vezethetnek megalapozatlansághoz. A törvény a megalapozottság fogalmát pozitív formában nem határozza meg, arra elsősorban a megalapozatlansági okok hiányából lehet következtetést vonni. A bírói gyakorlat, figyelembe véve a jogtudomány eredményeit is, azonban pozitív megfogalmazást is ad, mely szerint megalapozottnak tekinthető a tényállás, ha a bíróság a vád keretei között, a törvényesen lefolytatott bizonyítási eljárást követően a vádló által megjelölt múltbeli eseményeket valósághűen, helyesen és hiánymentesen állapítja meg (BH2024. 106). E feltételeknek a másodfokú ítélet tényállása megfelel.

[17] A törvényszék helyesen ismerte fel az elsőfokú ítélet megalapozatlanságát és az iratok tartalmának megfelelően, közérthetően, hibamentesen indokolta meg, hogy az eljárás során beszerzett személyi bizonyítékok, így különösen a sértett tanúvallomása, a közvetett tanúvallomások alapján egyértelműen rögzíthető a vádlott általi elkövetés. E körben külön ki kell emelni, hogy a védő által felhozott, a sértetti vallomásban valóban tapasztalható eltérések nem érintik a főkérdéseket. A vallomás élményszerű, részletes, melyekre a vádlott terhére lehetett a tényeket alapítani, figyelemmel tanú1, tanú2 és sértett1 tanúvallomására, melyeket megerősítettek részben a helyszín adatai, valamint különösen az orvosszakértői vélemény. Nincs arra semmilyen hitelt érdemlő adat, hogy más, vagy más formában bántalmazta az idős sértettet, mint a vádlott, a másodfokú bíróság ténybeli álláspontját a harmadfokú bíróság osztotta.

[18] A törvényszék a megalapozottá tett, alapvetően eltérő tényállás alapján okszerűen vont következtetést a vádlott bűnösségére és a cselekmény minősítése is megfelel az anyagi jogi szabályoknak. A cselekmény valóban a Btk. 164. § (1) bekezdésébe ütköző és

a (3) bekezdés, valamint a (6) bekezdés c) pont, konkrétan mindkét fordulata, azaz az 1. és 2. fordulat, a bűncselekmény elhárítására a védekezésre egyrészt idős koránál, másrészt fogyatékoságánál fogva korlátozottan képes személy sérelmére elkövetett súlyos testi sértés bűntettének befejezett és viszonylag távoli kísérletét valószínűsítette meg. A jóval fiatalabb és ebből is fakadóan erősebb alkatú, egészséges vádlott által az arcra, az orrtájékra mért öklölés, a tettegesség folytatása azt jelzi, hogy a vádlott a testi épség megsértése kapcsán egyenes, a súlyosabb eredményt illetően pedig eshetőleg szándékkal cselekedett, melyre bizonyossággal lehet következtetni a vádlott önhibából eredő ittassága miatt döntően a tárgyi oldali elemekből (3/2013. Büntető jogegységi határozat, III. Büntető Elvi Döntés). Egyetértett a harmadfokú bíróság azzal a másodfokú bírói állásponttal is, hogy a Btk. 164. § (6) bekezdés c) pontjában írt törvényi tényállás mindkét fordulata megállapításának helye van. A sértett idős életkora egyértelmű tény, de súlyos betegsége, különösen a szembetegség, a korábbi műtét, a látási problémái igazolják azt is, hogy testi fogyatékosága is korlátozta a védekezési képességében.

[19] Észlelte viszont az ítéltábla, hogy a törvényszék a követett gyakorlattól és a vádtól, valamint az elsőfokú ítélettől is eltérően a testi sértés minősített eseténél a konkrét fordulatot, fordulatokat nem tüntette fel. Ennek jelen esetben azért van jelentősége, mert a vádtól eltérve a másodfokú bíróság megállapíthatónak tartotta a 2. fordulatban írt, fogyatékoságból eredő korlátozott védekezési képességet az idős koron túl, mely a minősítést érdemben nem érinti, de a büntetéskiszabás során jelentőséggel bír.

Ezért a harmadfokú bíróság a Kúria 2/2023. (VII.5.) BK véleményével felülvizsgált és módosítással fenntartott 61. BK véleménye 3. pontjának megfelelően megjelölte a fordulatokat is. Mindez viszont nyilvánvalóan nem érintette a másodfokú ítélet törvényes minősítését és változtatást sem indokolt, hanem a kisebb kiegészítés elvégezhető volt a helybenhagyó végzés keretei között.

[20] A másodfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó szempontokat számba vette és azokat a nyomatékuknak megfelelően értékelte. A vádlottal szemben a büntetési célok elérésére alkalmas, a büntetéskiszabási elvekkel összhangban álló, tettarányos büntetést szabott ki, mely kifejezi az egyéniesítést, az elkövető és elbírált büntett valós társadalomra veszélyességét is. A visszaeső vádlott esetében, az ittasan, útonálló módon, alapvetően motiválatlanul véghez vitt cselekmény alapvető együttélési normákat sért, a büntetés enyhítésére nem kerülhetett sor annak megjegyzésével, hogy súlyosítását pedig a súlyosítási tilalom szabályai zárták ki.

[21] A másodfokú ítélet egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező, a szabadságvesztés börtön végrehajtási fokozatára, a feltételes szabadságra bocsáthatóságra, és a bűnügyi költség vádlott általi viseléséről szóló rendelkezései is törvényesek.

[22] A kifejtettetekre tekintettel az ítéltábla a törvényszék ítéletét a fellebbezések alaptalansága miatt a Be. 623. § alkalmazásával helyes indokainál fogva, a rendelkező résznek a bűncselekmény törvényhelyét érintő, már jelzett kiegészítésével helybenhagyta.

[23] Mellőzte egyben – szintén a helybenhagyás keretei között – a másodfokú ítéletből az elsőfokú ítélet egyebekben helybenhagyására utalást, mert az egy vádlottas, egy tényállásos ügyben az ellentétes döntést követően nem volt helybenhagyott rendelkezés, de még a tényállás is érdemben eltérő volt. A helybenhagyás, változtatás mindig ítéleti rendelkezéshez kapcsolódik, az esetleges ténybeli, vagy más indokolásbeli azonosság nem jelent affirmatórius (helybenhagyó) döntést, jelen esetben pedig még azonosság sem volt, ezért a hivatkozott másodfokú rendelkezést mellőzni kellett.

[24] Feltüntette továbbá a vádlott megváltozott tényleges tartózkodási helyét a Be.604. § (3) bekezdés c) pontjának alkalmazásával, mely már a bv. intézet neve.

[25] A harmadfokú bíróság határozata ellen a Be. 615. § (1), (2) bekezdéseire és az egyébként is kivételes kétfokú jogorvoslati rendszer alapszabályaira tekintettel további fellebbezésnek már nincs helye.

Debrecen, 2026. április 14.

Dr. Háger Tamás sk. a tanács elnöke-előadó, Dr. Diószegi Attila sk. bíró, Dr. Bakó József sk.bíró

Záradék: A Debreceni Törvényszék 11.Bf.163/2025/7. számú ítélete a Debreceni Ítéltábla Bhar.I.20/2026/9. számú végzése által a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2026. április 14.

Dr. Háger Tamás sk.
a tanács elnöke